

7.12.2017

EOAK/430/2017

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin

Esittelijä: Esittelijäneuvos Ulla-Maija Lindström

HANKASALMEN KUNNAN MENETTELY TIETOPYYNNÖN KÄSITTELEMISESSÄ

1 KANTELU

Kantelija arvosteli Hankasalmen kunnan menettelyä tietopyynnön käsittelyssä. Kantelija oli pyytänyt kunnalta kaikki kuntaan saapuneet ja kunnassa laaditut viestit ja muistiot, jotka liittyivät niin sanottuun paikalliseen taksiongelmaan. Kantelijan mukaan hänelle annettiin vain osa muistiosta eikä kunnollisia perusteluita, miksi koko muistiota ei annettu. Lisäksi tietopyynnön käsittely kesti kantelijan mukaan pitkään.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin Hankasalmen kunnanjohtajan selvitys ja kunnanhallituksen lausunto.

3 RATKAISU

3.1 Menettely kantelijan tietopyynnön käsittelyssä

Oikeusohjeet

Perustuslain 10 §:ssä säädetään yksityiselämän suojasta. Pykälän 2 momentin mukaan kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton.

Perustuslain 12 §:ssä säädetään sananvapaudesta ja julkisuudesta. Pykälän 2 momentin mukaan viranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) 1 §:n 1 momentin mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä.

Julkisuuslain 5 §:ssä säädetään viranomaisen asiakirjasta. Pykälän 3 momentin mukaan viranomaisen asiakirjana ei pidetä muun ohella poikkeuksin 1) viranomaisen palveluksessa olevalle tai luottamushenkilölle hänen muun tehtävänsä tai asemansa vuoksi lähetettyä kirjettä tai muuta asiakirjaa, 2) viranomaisen palveluksessa olevan tai viranomaisen toimeksiannosta toimivan laatimia muistiinpanoja taikka sellaisia luonnoksia, joita laatija ei ole vielä antanut esittelyä tai muuta asian käsittelyä varten ja 3) viranomaisen sisäistä koulutusta, tiedonhakua tai muuta niihin verrattavaa sisäistä käyttöä varten hankittuja asiakirjoja.

Julkisuuslain 9 §:ssä säädetään tiedonsaannista julkisesta asiakirjasta. Pykälän 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Julkisuuslain 14 §:ssä säädetään asiakirjan antamisesta päättämisestä. Pykälän 2 momentin mukaan tiedon asiakirjan sisällöstä antaa se viranomaisen henkilöstöön kuuluva, jolle viranomainen on tämän tehtävän määrännyt tai jolle se hänen asemansa ja tehtävänsä vuoksi

muuten kuuluu. Pykälän 3 momentin mukaan, jos virkamies tai muu 2 momentissa tarkoitettu henkilö kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on 1) ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy, 2) annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi, 3) tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi sekä 4) annettava tieto käsittelyn johdosta perittäviä maksuista.

Julkisuuslain 14 §:n 3 momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettu asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 1–32 kohdissa säädetään salassa pidettävistä viranomaisen asiakirjoista.

Julkisuuslain 33 §:ssä säädetään muutoksenhausta. Pykälän 1 momentin mukaan, Jos maksuvelvollinen katsoo, että määrättäessä maksua valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisesti tämän lain 34 §:n nojalla on tapahtunut virhe, hän voi vaatia maksun oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisua on vaadittava kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Pykälän 2 momentin mukaan muuhun päätökseen ja oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Pykälän 3 momentin mukaan hallinto-oikeuden päätökseen 1 momentissa tarkoitettussa asiassa ei saa hakea muutosta valittamalla. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Oikeuskirjallisuudessa (Olli Mäenpää: Julkisuusperiaate, Helsinki 2016, s. 35-36) on todettu luottamuksellisen viestin suojasta seuraavaa.

Perustuslain 10 §:n 2 momentin mukaan kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton. Säännös turvaa jokaiselle oikeuden luottamukselliseen viestintään ilman, että ulkopuoliset saavat oikeudettomasti tiedon hänen lähettämänsä sisällöstä. Lailla voidaan kuitenkin säätää välttämättömistä rajoituksista viestin salaisuuteen, jos perusteena on yksilön tai yhteiskunnan turvallisuus, kotirauhaa vaarantavien rikosten tutkinta oikeudenkäynti, turvallisuustarkastus tai vapaudenmenetys.

Valtaosa viranomaisille tulevista asiakirjoista saapuu sille kirjeessä tai muuten lähetettynä viestinä, esimerkiksi sähköpostina ja sen liitetiedostona. Tällaisia viestejä ei yleensä voida pitää perustuslain tavalla luottamuksellisina, kun ne on toimitettu viranomaiselle tai palveluksessa olevalle henkilölle viranomaisen toimintaan liittyvässä asiassa. Kyseiset viesti ovat viranomaisen asiakirjoja ja niihin sovelletaan julkisuuslakia, joten viesti ei ole luottamuksellinen ja salainen pelkästään sillä perusteella, että se toimitettu viranomaiselle kirjeessä tai esimerkiksi jotain sähköisen viestinnän muotoa käyttäen. Viestin sisältö on sen sijaan ratkaiseva arvioitaessa viestin julkisuutta ja salassa pitoa.

Oikeudellinen arviointi

Kantelija oli 22.12.2016 Hankasalmen kuntaan lähettämässään sähköpostiviestissä pyytänyt lähettämään kaikki viestit, dokumentit, muistiot ja asiakirjat, jotka liittyvät maanlaajuisessa julkisuudessa olleeseen juttuun Hankasalmen taksien käytöksestä. Lehtitietojen mukaan kunta oli pyrkinyt sovitteluun asiaa ennen joulua. Nämä tiedot kantelija halusi sähköpostiinsa. Kantelijalle ilmoitettiin samana päivänä, että kunnanjohtaja oli kunnan www-sivuilla kirjoittanut asiasta. Kantelijalle kerrottiin myös, että mikäli hän halusi kysyä asiasta lisää, hän voi lähettää

sähköpostia kunnanjohtajan sähköpostiosoitteeseen. Samalla kantelijalle ilmoitettiin, että kunnanjohtaja oli vuosilomalla 8.1.2017 asti. Kantelija lähetti kunnanjohtajan sähköpostiosoitteeseen saman päivän iltana viestin, jossa hän uudisti tietopyyntönsä.

Kunnanjohtaja vastasi kantelijan viesteihin 10.1.2017. Kunnanjohtaja kertoi, että taksikusmien kanssa oli ollut palaveri alkusyksyllä, josta ei laadittu erillistä kirjallista muistiota. Siinä käytiin läpi kuntaan tullutta palautetta ja sovittiin tilanteen edellyttämistä toimenpiteistä. Loppusyksystä olleesta kokouksesta kirjattiin muistio, josta sovittiin tietyt kohdat julkisiksi. Nämä julkiset kohdat kunnanjohtaja ilmoitti kantelijalle vastauksessaan. Kunnanjohtaja totesi edelleen, että vanhemmilta tulleita palautteita hän ei voi lähettää, koska ne oli osoitettu suoraan hänelle ja osa oli tullut puhelimen välityksellä. Kunnanjohtaja liitti vastaukseen sen sijaan blogitekstinsä, koska se hänen mielestään kuvasi asian etenemistä kunnan näkökulmasta.

Kantelija viestissään 16.1.2017 kiitti muistion julkisten osien lähettämisestä. Hän pyysi koko muistion sähköpostiinsa ja lisäksi hän halusi myös kolme ensimmäistä yhteydenottoviestiä kuntalaisilta. Kunnanjohtaja vastasi tietopyyntöön saman päivänä ja ilmoitti, että kuntalaisten kunnanjohtajalle lähettämät sähköpostit ovat yksityisiä, joten hän ei toimita niitä. Muistion osalta kunnanjohtaja totesi, että kokouksessa päätettiin, mitkä osat muistiosta olivat julkisia. Koska muistion loppuosa oli keskustelupöytäkirjan muotoon kirjoitettu avoin palautekeskustelu osanottajien välillä, kunnanjohtaja ilmoitti, että hän ei toimita myöskään koko muistiota kenellekään eteenpäin.

Arvioin Hankasalmen kunnan menettelyä seuraavasti.

Julkisuuslaissa säädetään viranomaisen asiakirjoista. Muun ohella viranomaisen asiakirjana ei pidetä viranomaisen palveluksessa olevalle hänen muun tehtävänsä tai asemansa vuoksi lähetettyä kirjettä tai muuta asiakirjaa. Oikeuskirjallisuuden mukaan viranomaisille tulevia sähköpostiviestejä ei yleensä voida pitää perustuslain tavalla luottamuksellisina, kun ne on toimitettu viranomaiselle tai palveluksessa olevalle henkilölle viranomaisen toimintaan liittyvässä asiassa. Kyseiset viestit ovat viranomaisen asiakirjoja ja niihin sovelletaan julkisuuslakia, joten viesti ei ole luottamuksellinen ja salainen pelkästään sillä perusteella, että se toimitettu viranomaiselle kirjeessä tai esimerkiksi jotain sähköisen viestinnän muotoa käyttäen. Julkisuuslain mukaan viranomaisen asiakirjoja eivät ole viranomaisen palveluksessa olevan muistiinpanot taikka sellaiset luonnokset, joita laatija ei ole vielä antanut esittelyä tai muuta asian käsittelyä varten.

Julkisuuslain mukaan, kun viranomaisen kieltäytyy antamasta pyydettyä asiakirjaa, tiedon pyytäjälle on kerrottava kieltäytymisen syy ja annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi. Asian kirjallisesti vireille saattaneelta on tiedusteltava, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi. Lisäksi tiedon pyytäjälle on annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista. Julkisuuslain mukaan tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomaisen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Laissa säädetyissä erityisissä tilanteissa tieto julkisesta asiakirjasta on annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomaisen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Viranomaisen perusteltuun päätökseen, jolla on kieltäydytty antamasta pyydettyä asiakirjaa, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Kantelijan sähköpostilla lähetetyt tietopyynnot saapuivat Hankasalmen kuntaan 22.12.2016. Kunnanjohtaja palattuaan vuosilomaltaan ilmoitti 10.1.2017 kantelijalle, ettei hän anna kantelijalle kaikkia tämän pyytämiä asiakirjoja. Kantelija uudisti pyyntönsä 16.1.2017. Kunnanjohtaja vastasi kantelijalle samana päivänä ja kertoi uudestaan perustelunsa, miksi hän ei anna kante-

lijän pyytämää muistiota kokonaisuudessaan eikä vanhempien kunnanjohtajan virkasähköpostiosoitteeseen lähettämiä palauteviestejä.

Totean, että kunnanjohtajan menettely ei täyttänyt julkisuuslaissa säädettyjä vaatimuksia, koska hän kieltäytyessään antamasta pyydettyjä asiakirjoja ei kertonut sähköpostitse eli kirjallisesti tietopyynnön vireille saattaneelle kantelijalle, että tällä on mahdollisuus saattaa asia viranomaisen ratkaistavaksi eikä hän myöskään tiedustellut, haluaako kantelija saattaa asian viranomaisen päätettäväksi. Kun kantelijalle ei annettu kaikkia hänen pyytämiään asiakirjoja, hänet olisi tullut ohjata saattamaan asia viranomaisen päätettäväksi. Viranomaisen perustelusta päätöksestä kantelijalla olisi ollut mahdollisuus valittaa hallinto-oikeuteen ja saattaa sen ratkaistavaksi kieltäytymisen perusteiden lainmukaisuus. Hallinto-oikeuden tehtävänä olisi ollut arvioida, oliko laadittu muistio viranomaisen asiakirja vai muistiinpano tai luonnos, joka ei ole viranomaisen asiakirja, ja olivatko kunnanjohtajan virkasähköpostiin lähetetyt kuntalaisten viestit luottamuksellisia vai kunnan ja kunnanjohtajan virkatoimintaan liittyviä viranomaisen asiakirjoja.

Kantelija arvosteli myös tietopyynnön käsittelyyn kulunutta aikaa. Tältä osin totean seuraavan.

Ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännössä on todettu, että lainsäätäjä on asettanut julkisuuslaissa säädettyjen asiakirjojen julkisuutta ja asiakirjojen saamista koskevien asioiden käsittelyajalle erityisen joutuisuusvelvollisuuden. Mainittu säännös asettaa viranomaiselle suuremman joutuisuusvelvollisuuden kuin muutoin hallintoasioissa on edellytettävä. Eräässä ratkaisussa (dnro 2626/4/08) on katsottu, että yksinkertaisen viranomaistulosteen toimittamiseksi kohtuullinen käsittelyaika olisi muutama päivä. Sanotussa tapauksessa oli kyse yhden sivun mittaisesta tulosteesta. Yhden kuukauden enimmäisaikaa noudatetaan vaikeammassa tapauksissa, joissa pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia. Laillisuusvalvontakäytännössä 12 sivun laajuista asiakirja-aineistoa ei ole pidetty erityisen laajana (dnro 3485/4/05).

Asiakirjapyyntöjen käsitteleminen ei saa olla viranomaisessa, sillä tavoin haavoittuvasti järjestetty, että yhden virkamiehen poissaolo tai muu este johtaa asiakirjapyyntöjen käsittelyn viivymiseen. Viran-omaisten tulee järjestää toimintansa ja asiakirjansa sekä huolehtia virkamies-tensä julkisuuslain tuntemuksesta niin, ettei asiakirjapyyntöihin vastaaminen vaikeudu yksittäisen virkamiehen poissaolon takia. Lainsäädännössä asetettuja määräaikoja ei siten saa tehdä tyhjäksi töiden järjestelyihin liittyvillä syillä. Viivytyksettömän käsittelyn vaatimus ei yleensä täyty, jos pyyntö jää odottamaan virkavapaalla tai lomalla olevan henkilön paluuta (dnro 1400/2013). Lomat, kiire, työpaineet ja epäselvät sijaiskäytännöt eivät sinänsä oikeuta poikkeamaan laissa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta tai asian muusta asianmukaisesta käsittelemisestä (dnro 3071/4/12).

Kantelijan tietopyyntöön vastattiin asiallisesti miltei kolmen viikon kuluessa ja viimeinen vastaus hänelle annettiin miltei kuukauden kuluessa. Ylimmän laillisuusvalvojen ratkaisukäytännön perusteella katson, ettei myöskään kantelijan tietopyyntöön vastaamisessa noudatettu laissa asetettua erityisen joutuisuuden velvollisuutta.

3.2 Havaintoja kantelun johdosta annetun lausunnon käsittelystä Hankasalmen kunnanhallituksessa

Kantelussa arvosteltiin Hankasalmen kunnan menettelyä tietopyynnön käsittelemisessä. Kantelun johdosta pyysin kunnanhallitusta toimittamaan kantelun tutkimiseksi tarvittavat selvitykset ja kunnanhallituksen lausunto. Lausunto- ja selvityspyynnössä selostettiin julkisuuslain 14 §:n 3 ja 4 momentissa säädettyjä velvollisuuksia asiakirjan antamisesta päätettäessä.

Kunnasta saadun selvityksen perusteella kantelijan tietopyynnön käsittelijänä oli ollut kunnanjohtaja, joka oli vastannut kantelijan tietopyyntöihin ja ilmoittanut perustelut, miksi pyydettyjä asiakirjoja ei annettu. Kunnasta saatujen asiakirjojen perusteella kunnanjohtaja toimi kunnanhallituksen kokouksen 20.2.2017 § 41 esittelijänä. Asiakohdassa käsiteltiin oikeusasiamiehen kanslian selvitys- ja lausuntopyyntöä. Kunnanhallitus päätti hyväksyä kunnanjohtajan ehdotetun lausunnon, jossa todettiin muun ohella seuraavaa:

"Kunnanjohtajalle tulevia sähköposteja ei kunnanjohtajalla ole lupaa ilman lähettäjän suostumusta lähettää eteenpäin kolmannelle osapuolelle. Tämän kunnanjohtaja on ilmoittanut myös tietopyynnön esittäjälle. Kunnanhallitus katsoo kunnanjohtajan menettelyn tässä asiassa olevan moitteetonta.

Kunnanjohtaja on perustellut tietopyynnön esittäjälle, miksi ei osaa pyydetystä aineistoista luovuta ja kunnanjohtajalla on ollut perusteltu syy uskoa, että nuo perustelut ovat tyydyttäneet tietopyynnön esittäjää, koska perustelujen jälkeen ei uusia viestejä kantelijalta ole tullut ja julkisia asiakirjoja tai kunnan tekemiä päätöksiä ei tietopyyntö ole koskenut."

Hallintolain tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeusturvaa hallintoasioissa.

Hallintolain 2 luvussa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluu muun ohella lain 6 §:ssä säädetyt hallinnon oikeusperiaatteet. Pykälän mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttävien tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 27 §:ssä säädetään esteellisyydestä. Pykälän 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. Pykälän 2 momentin mukaan, mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 ja 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen, tai jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Hallintolain 30 §:n mukaan esteellisen virkamiehen tilalle on viipymättä määrättävä esteetön virkamies.

Tapahtuma-aikana voimassa olleen kuntalain (365/1995) 52 §:n 2 momentin mukaan kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään.

Oikeusasiamiehelle osoitetun kantelun selvittämismenettelyyn kuuluu lausunnon ja selvityksen pyytäminen kantelun kohteelta. Pyyntönsä tarkoituksena on tietojen hankkiminen kantelussa mainituista tapahtumista. Lisäksi sillä varataan kantelun kohteelle tilaisuus tulla kuulluksi. Jos kantelu kohdistuu yksittäiseen virkamieheen, hänen tulisi antaa selvitys kantelussa tarkoitettua menettelyä. Lisäksi siltä viranomaiselta, jossa virkamies työskentelee, pyydetään usein lausunto virkamiehen menettelyä. Lausunnoissaan viranomainen voi täydentää virkamiehen antamia tietoja. Lisäksi viranomaisen tulisi arvioida virkamiehen menettelyn asianmukaisuutta.

Oikeusasiamiehen pyytämän lausunnon tai selvityksen antaminen kuuluu valvottavan virkavelvollisuuksiin. Vaikka oikeusasiamiehen harjoittamaan laillisuusvalvontaan ei sovelleta hallintolain säännöksiä, lausunnon ja selvityksen antamista valvonnan kohteessa on vakiintuneesti pidetty hallintomenettelynä, johon sovelletaan hallintolakia.

Oikeusasiamiehen ratkaisukäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että hallintokantelun kohteena olevaa viranhaltijaa on pidetty esteellisenä osallistumaan kunnan toimielimeltä pyydetyn lausunnon antamiseen.

Kunnanhallituksen kokouksen 20.2.2017 pöytäkirjasta § 41 ilmenee, että kunnanjohtaja osallistui oikeusasiamiehen kanslian selvitys- ja lausuntopyyntöä käsittelemään. Hän toimi asian esittelijänä ja kunnanhallitus hyväksyi hänen ehdotuksen lausunnoksi. Tässä lausuntoehdotuksessa oli arvioitu kunnanjohtajan menettelyä kantelijan tietopyynnön käsittelemään. Lisäksi kunnanjohtaja antoi kantelun johdosta oman selvityksensä.

Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvan ja hallintolain 6 §:ssä säädettyihin hallinnon oikeusperiaatteisiin kuuluvan puolueettomuusvaatimuksen tarkoituksena on, paitsi estää epäasiallisten seikkojen vaikutus hallintoasioiden käsittelemään, myös ylläpitää yleistä luottamusta hallinto- ja virkatoiminnan puolueettomuuteen.

Edellä todetun johdosta kiinnitän yleisellä tasolla Hankasalmen kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan huomiota siihen, että hyvän hallinnon mukaista ei ole, että viranhaltija osallistuu viranomaisen kannanoton käsittelemään sellaisessa asiassa, jossa arvioidaan hänen omaa menettelyään.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.1 esittämäni käsityksen tietopyynnön käsittelemään virheellisyydestä Hankasalmen kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan tietoon.

Niin ikään kiinnitän yleisellä tasolla kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan huomiota kohdassa 3.2 toteamiini hyvän hallinnon vaatimuksiin eduskunnan oikeusasiamiehen selvitys- ja lausuntopyyntöjen käsittelemään kunnan toimielimissä.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Hankasalmen kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle tiedoksi.